

foreningen 2 foreldre

Deres ref
22/2268-5

Vår ref.

Dato
6.6.22

Kultur og likestillingsdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Innspill fra Foreningen 2 Foreldre (F2F) til mannsutvalget

Foreningen 2 Foreldre (F2F) er en frivillig og kjønnsnøytral medlemsorganisasjon, som siden starten i 1985 har arbeidet for å trygge familieforholdene for barn med to hjem. F2Fs fokus er å sikre at barn opprettholder regelmessig og god hverdagskontakt med begge foreldre, også om foreldrene ikke (lenger) lever sammen.

F2F har hovedfokus på normale, omsorgsdyktige foreldre, som er det store flertallet av foreldre som skiller lag. Vi mener at barna er best tjent med at foreldrene er likeverdige og delaktige i barnas hverdag, enten foreldrene bor sammen eller ikke.

Dessverre var vi forhindret fra å delta på innspillsmøtet 31.05.22, men her kommer noen innspill fra Foreningen 2 Foreldre til mandatet for regjeringens mannsutvalg. Vi takker for muligheten til å gi innspill.

Likestillings- og diskrimineringsloven burde være kjønnsnøytral

Likestillings- og diskrimineringslovens §1 slår fast at loven tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling.

Siden loven er innrettet på likestilling ville det være naturlig med en mer kjønnsnøytral innfallsvinkel, slik at en også fokuserer på å bedre menns situasjon på områder hvor menn pga. tradisjon, kultur, strukturelle forhold, forventninger og et snevert mannsrolle-perspektiv kan bli stilt i en svak eller utsatt posisjon? Utvalget bør fokusere på hvordan en kan tilstrebe dette? Og på hvilke virkemidler som kan tas i bruk.

F2F ser på det som viktig å styrke samholdet mellom kjønnene, ikke bidra til ytterligere polarisering mellom kvinner og menn.

Postadresse: Postboks 21 Nygårdstangen
5838 Bergen
Telefon: 88 00 88 45

E-post: post@f2f.no
Web: www.f2f.no
Telefon leder: 90523845

Likestilling og likeverd må begynne i familien – dessverre er vi ikke der i dag

Det ideelle ville vært at det var full likestilling på alle samfunnsområder, og at barn kunne ha god tilgang til sine samlede foreldreressurser med tilhørende familiegrener, uavhengig av foreldrenes innbyrdes relasjon og (sam)livsform. Barn som vokser opp i en slik ideelt sett likestilt familie¹ vil kunne få romsligere rammer, trekke bedre på sine samlede foreldreressurser og ta friere livsvalg når de blir voksne selvstendige individer.

I Norge har tradisjonen vært at menn har vært familienes økonomiske forsørgere og kvinner har vært familienes omsorgsgivere. I løpet av de siste tiårene har både kvinner og menn gått inn i både forsørger og omsorgsgiverrollen. Men fortsatt er det dessverre slik at menn i større grad enn kvinner har utfordringer med å bli tatt på alvor i foreldrerollen og sliter med å oppnå anerkjennelse som fullverdige omsorgspersoner for sine barn. Det er også generelt større forventninger til menns forsørgeransvar for familien enn for kvinners forsørgeransvar.

Dette ser vi blant annet av debatten om fedrekvoter i fødselspermisjonen, som noen ønsker å reversere, i stedet for å bevege seg i den retningen som hadde vært naturlig i et likestilt samfunn – en todeling av foreldrepermisjonen mellom foreldrene. Dette er et område hvor F2F mener at det er nødvendig å regulere til likestilling.

Det har inntil ganske nylig vært slik at mors juridiske forhold til barnet har vært sikret i kraft av morskapet, mens fars juridiske forhold til barnet inntil ganske nylig har vært bestemt av fars forhold til mor, gjennom bestemmelsene om foreldreansvar for felles barn. Flertallet i barnelovutvalget har i NOU 2020:14 foreslått å reversere hovedregelen om felles foreldreansvar for alle foreldre.

Når en ser på hvordan familiene innretter seg om foreldrene bryter samlivet, eller aldri har bodd sammen, er det i mange tilfeller som om tiden skulle ha blitt skrudd 50 år tilbake. Mange barn får dårlig eller avbrutt kontakt med en av sine foreldre – oftest far. Forsatt er det slik at i 75% av forholdene som ender i brudd, så ender familiene opp med faktiske og juridiske løsninger som gir en av foreldrene bestemmelsesrett alene over viktige avgjørelser i barnas liv – for eksempel hvor i landet barna skal bo. Dersom foreldrene selv ikke blir enige om å avtale delt bosted for barna sine, er domstolene forhindret i å pålegge foreldrene likeverdig foreldreskap pga. begrensingene som følger av barnelovens §36.

Flytting med barn bort fra felles bosted og barnas vante nærmiljø er et gjennomgående problem som skaper store utfordringer i forhold til barnets mulighet til å ha regelmessig og omfattende kontakt med begge sine foreldre. Er det til barnets beste at barnet kan rives opp fra sine røtter? Er det i realiteten slik at når foreldrene selv ikke blir enige om delt bosted, så er det en ene forelderens egeninteresse er som i hovedsak hensyntas, ofte også når det går på bekostning av barnets beste, primært barnet rett til respekt for familieliv med begge foreldre og sekundært foreldres rett til å være med på egen barns oppvekst gjennom regelmessig samvær?

¹ Foreldrene og eventuelle søsken er fortsatt barnas nærmeste familie, selv om familien har blitt reorganisert og barnets nærmeste familie bor i to hushold.

Samværsretten mangler i praksis rettsbeskyttelse i Norge. Det er liten praktisk mulighet til å gjennomføre selv samvær fastsatt av retten, dersom bostedsforelderen motsetter seg dette. Tvangsbot som er det eneste mulige sanksjonsmidlet for samværsavtaler fastsatt ved rettsforlik, dom, eller stadfestet av statsforvalteren, benyttes kun unntaksvis i Norge.

Samværsavtaler fastsatt ved mekling på familievernkontorene står uten både praktisk og teoretisk rettsbeskyttelse.

Foreldrefiendtliggjøring hvor en forelder setter barna opp mot den andre forelderen slik at barna ender i en lojalitetsskvis har vært lite påaktet både i fagmiljøene og i den offentlige debatten.

Konsekvenser av manglende eller ingen kontakt med en av foreldrene

Forskning har i lengre tid dokumentert at det i all hovedsak en positiv sammenheng mellom barns fysiske og psykiske helse og delt bosted/lik botid hos foreldrene. Et utvalg av denne forskingen er oppsummert på [F2Fs hjemmeside](#).

Motsatt vil mange barn som får utilstrekkelig kontakt med en av sine foreldre, kunne mangle gode rolleforbilder av samme kjønn. Barnehage, skole og helsevesen er områder som er sterkt kvinnedominerte, så særlig gutter som har liten eller ingen kontakt med sin far vil stå i stor fare for å mangle gode mannlige rollemodeller.

Vi hører at gutter er skoletapere i dag. Mange unge sliter psykisk. Men enn 7 av 10 som begår selvmord er gutter eller menn. Hvorfor har det blitt slik? Det bør forskes på dette for å se om det er noen sammenheng med barnas familiesituasjon og hvordan de klarer å tilpasse seg skole og senere arbeidsliv.

Områder som F2F mener mannsutvalget bør se på

F2F mener mannsutvalget bør se på:

- Konsekvenser for barn og foreldre av dagens familie Lovgivning og praktiseringen av denne
 - Hvilke virkemidler foreslås evt. for å forbedre situasjonen
- Konsekvenser for familiene, individene og for samfunnet av de ulike forventningene som stilles til kvinner og menn. Disse forventningene kan være forankret i lovverk, men også gjennom tradisjon, kultur og strukturer i samfunnet
 - Hvilke virkemidler foreslås evt. for å forbedre situasjonen

F2F står til disposisjon for mannsutvalget om ønskelig

F2F har 37 års kollektiv erfaring med disse problemstillingene, og vi stiller oss gjerne til disposisjon for mannsutvalget dersom det er ønskelig.

Vennlig hilsen

Even Stormoen
Nestleder, F2F

Rune Harald Rækken
Leder, F2F